

ZDRUŽENJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Sedež: Adamičeva cesta 15, 1290 Grosuplje

Predsednica: **Vesna Horžen**

e-pošta: vesna.horzen@zdruzenje-knjiznic.si

Spletna stran: www.zdruzenje-knjiznic.si

Telefon: +386 1 290 94 20, +386 41 577 273

ZDRUŽENJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

VSEBINSKO IN FINANČNO POROČILO ZA LETO 2023 (predlog)

Grosuplje, marec 2024

**Združenje splošnih knjižnic
Adamičeva 15
1290 Grosuplje**

Sedež: Adamičeva 15, Grosuplje

**Davčna številka: 61787205
Zavezanec za DDV: ne
Matična številka: 4011473
Dejavnost: Dejavnost druge nerazvrščenih članskih organizacij
Šifra dejavnosti: 94.999
Vpisana v register društev z odločbo št. 215 – 119/2011 – 117 pri Upravni enoti
Grosuplje
Številka računa: 02010 – 0258126181 pri NLB Ljubljana
Predsednica: Vesna Horžen**

1. PRAVNE PODLAGE

Združenje splošnih knjižnic je samostojno, prostovoljno in nepridobitno združenje pravnih oseb - splošnih knjižnic na območju Republike Slovenije, ki se združujejo zaradi skupnih interesov na področju knjižnične dejavnosti.

Splošni podatki

Naziv: Združenje splošnih knjižnic

Naslov: Adamičeva 15, 1290 Grosuplje

Sedež: Adamičeva 15, 1290 Grosuplje

Predsednica: Vesna Horžen

Podpredsednica: do 17. 9. 2023 podpredsednica mag. Teja Zorko, od 18. 9. 2023 podpredsednik mag. Matjaž Eržen

Člani organov ZSK od 17. 9. 2019 do 18. 9. 2023 (v skladu s 26. členom Statuta ZSK traja mandat organov ZSK 4 leta):

Člani UO:

Mag. Matjaž Eržen, Urška Lobnikar Paunović, Matej Strgaršek, Irena Škvarč
mag. Teja Zorko, Sonja Žakelj,

Člani NO:

Patricija Breznikar, Marinka Kenk Tomazin, mag. Irena Oder

Častno razsodišče:

Artur Lipovž,

Anita Šiško

Člani organov ZSK od 19. 9. 2023:

Člani UO:

Mag. Matjaž Eržen, Matej Jazbinšek, Luana Malec, Irena Škvarč, Matej Strgaršek, Sonja Žakelj

Člani NO:

Marinka Kenk Tomazin, Uroš Mlinar, Maja Vunšek

Častno razsodišče od 19. 9. 2023:

Damijana Hrabar

Marta Strahinić

Anita Šiško

Mandat organov ZSK je od leta 2019 štirileten, razen predsednice, ki ima petletni mandat. Seje UO in NO ZSK so vsak mesec, razen med poletnimi meseci.

Skupščina je sklicana najmanj dvakrat letno.

Organi ZSK delujejo v skladu s:

- Statutom ZSK, sprejetim na skupščini ZSK 9. 11. 2011 ter Spremembami in dopolnitvami statuta ZSK, sprejetimi 27. 3. 2018 in januarja 2022
- Poslovníkom o delu skupščine ZSK, sprejetim 29. 11. 2018
- Poslovníkom dela UO in NO ZSK, sprejetim na seji UO ZSK 15. 10. 2019
- Pravilnikom o kandidacijskem postopku in postopku imenovanja predsednika Združenja splošnih knjižnic, sprejetim 20. 4. 2021.

Za udeležbo na sejah člani UO in NO ne dobivajo sejin, prav tako za udeležbo ne dobivajo povrnjenih potnih stroškov.

V letu 2023 je v skladu s Statutom ZSK in Poslovníkom o delu UO in NO ZSK od 10. do 24. maja potekal kandidacijski postopek za volitve v organe ZSK, Upravni in Nadzorni odbor ter Častno razsodišče, za mandatno obdobje 2023 – 2027. Volitve so bile izvedene 14. 6. 2023.

Dejavnost

Namen in cilji delovanja združenja so definirani v Statutu Združenje splošnih knjižnic, ki je bil dopolnjen januarja leta 2022 in so naslednji (9. člen Statuta ZSK):

- oblikovanje nacionalnih, globalnih, kulturno političnih opredelitev na področju splošnih knjižnic;
- sodelovanje s pristojnim ministrstvom in upravnimi organi pri oblikovanju politike za področje knjižnic in knjižničnega sistema;
- koordinacija posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic ter projektov na nacionalni ravni;
- sodelovanje pri oblikovanju strokovnih stališč in oblikovanju knjižnične zakonodaje in podzakonskih aktov;
- spremljanje izvajanja zakonodaje in podzakonskih aktov;
- spodbujanje uvajanja in uveljavljanja nacionalnih in mednarodnih standardov pri delu splošnih knjižnic;
- spremljanje izpolnjevanja normativov in standardov splošnih knjižnic;
- spremljanje statusne problematike splošnih knjižnic;
- spremljanje razvoja splošnih knjižnic;
- spremljanje financiranja splošnih knjižnic;
- uveljavljanje ustreznega vrednotenja knjižnic ;
- sodelovanje z Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK), Institutom informacijskih znanosti (IZUM) in drugimi institucijami;
- zastopanje skupnih interesov splošnih knjižnic do države in lokalnih skupnosti;
- informiranje različnih javnosti o stališčih, mnenjih in predlogih združenja in njegovih članov;
- druge naloge, ki jih združenja določi v okviru ciljev in nalog na skupščini združenja.

Združenje dosega cilje z nalogami:

10. člen statuta

- z organizacijo srečanj, okroglih miz in podobnih oblik predstavnikov članic s strokovnimi, znanstvenimi in resornimi delavci s področja knjižnične dejavnosti;
- z organizacijo strokovnih dopolnilnih izobraževanj, srečanj, obiskov sejmov in podobnih prireditev ter strokovnih institucij;
- s spremljanjem, proučevanjem, obravnavo kulturne politike, zakonodaje, podzakonskih aktov in strokovnih vprašanj ter z oblikovanjem mnenj, stališč in predlogov o omenjenih temah;
- z izdajo publikacij;
- s predlaganjem kandidatov za različne nagrade in priznanja s področja knjižnične dejavnosti;
- oblikuje in preverja ugotovitve, stališča in zahteve, ki prihajajo na združenje iz lokalne, regijske in državne ravni;
- organizira delo na skupnih projektih;
- prijavlja projekte na različne javne razpise ter jih izvaja;
- sodeluje in zastopa interese članic pri pripravi podlag za izvajanje njihove dejavnosti;
- zastopa članice v odnosih do Vlade Republike Slovenije in pristojnih ministrstev, ko gre za zagotavljanje materialnih pogojev za delo članic ter oblikovanje izhodišč za financiranje dejavnosti članic;
- sodeluje in zastopa članice v stalnih strokovnih telesih ministrstev;
- z analitično obdelavo podatkov, pripravo razvojnih in drugih konceptov, evalvacij, strokovnih podlag, ocen itd. nudi članicam podporo pri uresničevanju skupnih interesov;
- sodeluje z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo FF in drugimi institucijami, ki izobražujejo strokovne delavce za različna strokovna področja dela knjižnic ter skrbi za razvoj kadrov;
- spodbuja in pripravlja programe za izobraževanje za knjižnični menedžment;
- daje pobude za najrazličnejše programe knjižnične dejavnosti;
- daje pobude in sodeluje pri oblikovanju in spremembah standardov in normativov;
- nudi strokovno in organizacijsko pomoč članicam ter zagotavlja nacionalno koordinacijo posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic ter projektov na nacionalni ravni;
- izvaja še druge aktivnosti, ki so pomembne za dosego temeljnih ciljev združenja.

Izhodišča za delovanje ZSK v letu 2023 so bila tudi naslednja:

- dokument Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013-2020
- dokument Strategija razvoja splošnih knjižnic 2022 - 2027
- Nadaljevanje programa ZSK iz prejšnjih let
- Program, prijavljen na poziv Ministrstva za kulturo za sofinanciranje v letu 2023-2024

Poročilo o delu ZSK se sprejme na redni letni skupščini, ki odloča v skladu s statutom ZSK.

1. IZVEDEN LETNI PROGRAM IN DOSEŽENI CILJI V LETU 2023

Strokovno delo predsedstva, upravnega in nadzornega odbora ZSK ter delovnih skupin in komisij

Upravni in nadzorni odbor Združenja ter delovne skupine in komisije, ki jih je Združenje imenovalo za izvajanje svojega programa, so v letu 2023 delovale v okviru na podlagi

programskega in finančnega načrta, ki je bil za leto 2023 sprejet na skupščini Združenja, ter v okviru Statuta Združenja splošnih knjižnic

Strokovno delo organov ZSK, predsednice ZSK, UO in NO ZSK v skladu s statutom ZSK obsega naslednje dejavnosti:

- zbiranje in posredovanje informacij vsem članicam Združenja za področje strokovnega dela in splošnega poslovanja knjižnic.
- Oblikovanje stališč na področju stroke in poslovanja ter predstavljanje in zastopanje knjižnic v strokovni in splošni javnosti.
- Sodelovanje z vsemi institucijami in posamezniki, deležniki pri delovanju splošnih knjižnic (MzK, NUK, IZUM, JAK, ZBDS, Skupnost občin Slovenije, FF...).
- Sodelovanje z deležniki v knjižni verigi: avtorji, založniki, knjigotržci.
- Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah za področje splošnih knjižnic ter izdelava strokovnih gradiv.
- Oblikovanje posebnih komisij in delovnih skupin v skladu s Statutom ZSK za oblikovanje različnih aktov, dokumentov in drugih podlag, ki nudijo članicam Združenja podporo pri doseganju skupnih ciljev. Organizacija dela in priprava gradiv za delovne skupine in komisije, ki jih imenuje UO ZSK.
- Strokovna pomoč pri posameznih vprašanjih o vodenju splošnih knjižnic (individualno) ter obisk knjižnic na terenu.
- Finančno in administrativno vodenje Združenja.
- Koordinacija delovanja upravnega in nadzornega odbora ter drugih delovnih skupin združenja.
- Izvajanje aktivnosti v skladu z vsebinskim planom za tekoče leto.
- Organizacija izobraževanj za direktorje splošnih knjižnic.

Združenje splošnih knjižnic je:

- vhodna in izhodna točka za zbiranje in posredovanje informacij o delovanju in poslovanju splošnih knjižnic;
- predstavnik splošnih knjižnic v strokovni in splošni javnosti;
- zastopnik in posrednik stališč, ki jih oblikujejo splošne knjižnice na področju stroke in poslovanja;
- partner in sodelavec v komunikaciji z različnimi deležniki pri delovanju knjižnic (ministrstvu in drugimi institucijami, združenji in delovnimi telesi).

Združenje pomembno vpliva na razvoj stroke z zastopanjem stališč splošnih knjižnic v različnih delovnih telesih, ki oblikujejo podlage za delovanje in razvoj knjižničnega sistema. Združenje spremlja statusno problematiko splošnih knjižnic in uveljavlja skupne interese splošnih knjižnic do države in lokalnih skupnosti.

Za namen opravljanja različnih delovnih nalog v skladu z letnim delovnim načrtom ZSK lahko UO ZSK v skladu s 27. členom Statuta ZSK imenuje **različne delovne skupine in komisije**.

V okviru združenja je v letu 2023 delovalo **petnajst delovnih skupin in komisij ter en aktiv**.

V letu 2023 so bile aktivne naslednje delovne skupine:

1. Delovna skupina za inovacije v knjižničarstvu
2. Delovna skupina za COBISS
3. Delovna skupina za statistiko
4. Delovna skupine za pripravo akcijskega načrta izvajanja Strategije splošnih knjižnic 2022-2027
5. Delovne skupine za pripravo predlogov zakonskih in podzakonskih aktov na področju knjižničarstva in na področju delovnega prava (po potrebi)
6. Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah
7. Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic
8. Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina«
9. Komisija za podelitev statusov kompetenčnih centrov
10. Delovna skupina za pripravo podlag in strategij o izvajanju prireditev v splošnih knjižnicah
11. Aktiv direktorjev OOK
12. Tim OOK (direktorji in koordinatorji)
13. Koordinatorji OOK
14. Ožji odbor aktiva računovodij in aktiv računovodij (po potrebi)

Pomembna dejavnost ZSK v letu 2023 so bile izvedene številne aktivnosti za vzpostavitev in **pričetek delovanja nacionalne koordinacije OOK**, ki jo je predvidel Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe. Dejavnosti so bile izvedene v okviru treh delovnih teles: aktiva direktorjev OOK, tima OOK in koordinatorjev OOK.

Tako kot vsako leto sta tudi v letu 2023 UO in NO opravila zelo pomembno nalogo posvetovalnega organa za vsa področja, ki so zahtevala hitre in učinkovite rešitve in odgovore. V letu 2023 je imel UO 9 rednih sej, na katerih so sodelovali tudi člani NO.

Združenje splošnih knjižnic je v letu 2023 opravljalo vse dejavnosti, navedene v statutu in s tem izpolnjevalo cilje in namen združenja.

STROKOVNO DELO ORGANOV ZSK TER RAZLIČNIH DELOVNIH SKUPIN (v skladu z 10. členom Statuta ZSK)

ORGANIZACIJA RAZLIČNIH OBLIK SREČANJ PREDSTAVNIKOV ČLANIC S STROKOVNIMI, ZNANSTVENIMI IN RESORNIMI DELAVCI S PODROČJA KNJIŽNIČNO INFORMACIJSKE DEJAVNOSTI TER SODELOVANJE PRI RAZLIČNIH STROKOVNIH DOGODKIH

1. Predstavnik ZSK (predsednica) sodeluje v vseh nadzornih svetih in odborih naslednjih knjižničnih portalov :
 - KAMRA,
 - Dobreknjige.si,
 - Skupna spletna stran splošnih knjižnic knjiznice.si
 - Obrazi slovenskih pokrajin
2. Sodelovanje z ZBDS in predvsem s Sekcijo za splošne knjižnice pri ZBDS pri oblikovanju programa in izvedbi strokovnega dogodka predstavitev dobrih praks (11. 5.) in drugih strokovnih dogodkov

3. Sodelovanje z IZUM-om preko sveta članic Cobiss in preko Nadzornega odbora IZUM-a, kjer imajo splošne knjižnice svojega predstavnika. ZSK sodeluje z IZUM-om tudi v okviru svojih delovnih skupin.
4. Sodelovanje v Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost
5. Sodelovanje z različnimi resorji NUK-a, predvsem z Oddelkom za izobraževanje, razvoj in svetovanje
6. Sodelovanje z JAK v z delovni skupini JAK za projekt Rastem s knjigo
7. Sodelovanje z Ministrstvom za šolstvo
8. Sodelovanje z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo na FF
9. Sodelovanje pri strokovnih dogodkih, ki jih organizirajo druge strokovne sredine: ZBDS, Sekcija za splošne knjižnice pri ZBDS, Združenje založnikov in knjigotržcev, NUK, IZUM, posamezne knjižnice...
10. Sodelovanje z Društvom založnikov in knjigotržcev (Kongres založnikov 14. 9. 2023)
11. Sodelovanje z Bralnim društvom in Društvom bralna značka v zvezi z izvajanjem projektov Nacionalni mesec skupnega branja in Beremo skupaj.
12. Sodelovanje z Beletrino na področju portala Biblos. Sodelovanje se nanaša tako na oblikovanje poslovnega modela kot tudi na tehnične značilnosti delovanja portala.
13. Aktivno sodelovanje pri okrogli mizi na posvetovanju Mestne knjižnice Kranj Družinska pismenost

ORGANIZACIJA STROKOVNIH DOPOLNILNIH IZOBRAŽEVANJ, SREČANJ, OBISKOV SEJMOV IN PODOBNIH PRIREDITEV TER STROKOVNIH INSTITUCIJ

V letu 2023 je bilo v okviru ZSK za direktorje in druge knjižnične delavce organiziranih več različnih izobraževanj, ki so potekala skozi vse leto in so skupaj trajala osem dni.

1. Izobraževanje direktorjev in drugih knjižničnih delavcev na temo **ZVOP-2 2. in 6. marca 2023** (Webinar), ki se ga je udeležilo 75 udeležencev. Zaradi števila udeležencev smo izobraževanje organizirali dvakrat. Predavatelj je bil mag. Andrej Tomšič.
2. Izobraževanje direktorjev in drugih knjižničnih delavcev na temo **Evidence delovnega časa** (9. 10. 2023, fizična udeležba). Predavateljica je bila Andreja Samec Koderman.
3. **Šola za knjižnični srednji menedžment oziroma šola vodenja** je bila v programu ZSK za leto 2023 izvedena v sodelovanju z zunanjim podjetjem. Potekala je v obliki delavnic v mesecu juniju in je trajala 20 ur v treh modulih. Udeležilo se je je **40 slušateljev**. Predavatelj je bil Miha Bavec, podjetje Transformacija. Izobraževanje je bilo nadaljevanje izobraževanja iz leta 2022, ko je bila na enak način organizirana šola za direktorje. Ker je bila ocena izobraževanja 2022 s strani slušateljev zelo pozitivna in so nekateri od njih enako izobraževanje organizirali tudi v okviru svojih institucij za vse zaposlene na vodilnih delovnih mestih, smo v okviru ZSK takšno izobraževanje organizirali tudi za srednji menedžment. ZSK ciljna izobraževanja v obliki modulov pod imenom »šola za direktorje« organizira za vodilna delovna mesta v knjižnicah že od leta 2010. V obdobju do leta

2023 so bila na različne načine in v različnem obsegu (najbolj obširno je obsegalo 110 ur) organizirana 7-krat, zadnje leta 2023.

4. V okviru aktivnosti za vzpostavitev nacionalne koordinacije OOK smo v okviru ZSK skupaj z zunanjim izvajalcem podjetjem Transformacije 9. in 10. marca 2023 organizirali dvodnevno **izobraževanje tima OOK** (direktorji OOK in koordinatorji). Izobraževanje je bilo izrazito ciljno usmerjeno v iskanje rešitev za vzpostavitev nacionalne koordinacije OOK in za novo, trdnejšo in stabilnejšo vlogo OOK kot nosilcev razvoja splošnih knjižnic. Izobraževanje je bilo uspešno, prineslo je jasne iz konstruktivne odgovore na aktualna vprašanja in rešitve, ki so se v naslednjem kratkoročnem obdobju izkazale kot zelo smiselne in so bile s podporo in sodelovanjem vseh OOK ter ZSK tudi relativno hitro realizirane.

SODELOVANJE V DELOVNIH TELESIH, KOMISIJAH IN ODBORIH

Portal Kamra

V nadzornem odboru nacionalnega domoznanskega portala Kamra, ki ga vodi in upravlja Osrednja knjižnica Celje, je poleg drugih članov NO (direktorji knjižnic, ki v Kamro vnašajo največ vsebin) v skladu s pogodbo, sklenjeno med celjsko knjižnico kot upravljavko portala in vsemi ostalimi OOK tudi predsednica ZSK Vesna Horžen.

V letu 2023 je imel nadzorni svet portala, ki spremlja delovanje portala in njegove rezultate, tri seje v spletnem okolju.

UO ZSK je na pobudo uredništva portala imenoval komisijo za podelitev Priznaj Kamra, ki je v letu 2023 prvič izbrala nabor najboljših vnašalcev na portal Kamra od začetka njegovega obstoja.

Komisija je imenovana za 4 letno obdobje od 2023 – 2027.

Sestava za obdobje 2023 – 2027 je: Robert Ožura, Laura Chersicola, Anja Rebolj, dr. Teja Zorko. Priznanje v obliki listine je prvič podelil ZSK leta 2023 na slavnostni podelitvi na Festivalu Kamra, ki poteka vsake štiri leta.

Nadzorni svet je glavnemu uredništvu in uredniškemu odboru izrekel pohvalo za proaktivno vodenje portala, ki se z vsakim letom izboljšuje

Portal Dobreknjige.si

Pogodba o sodelovanju med knjižnico Koper, Goriško knjižnico in ZSK določa, da v Nadzornem svetu portala knjižnice poleg direktorjev tistih knjižnic, ki na portal prispevajo največ vsebin, zastopa tudi predsednica ZSK Vesna Horžen, ki je na podlagi sklepa skupščine zastopala vse knjižnice tudi pri podpisu pogodbe Pogodbe o sodelovanju knjižnic pri projektu Dobreknjige.si. Nadzorni svet se sklicuje dvakrat letno oziroma po potrebi.

V letu 2023 je bilo na portalu izvedenih veliko različnih aktivnosti, ki kratkoročno in dolgoročno nadgrajujejo delovanje portala. Nadzorni svet je glavnemu uredništvu in uredniškemu odboru izrekel pohvalo za proaktivno vodenje portala, ki se z vsakim letom izboljšuje.

ZSK je v letu 2023 že drugič podelil nagrado za najboljšega vnašalca na portal. Nagrade se podeli na prireditvi ob dnevu splošnih knjižnic.

Portal Knjiznice.si

V letu 2020 je zaživel tudi portal Knjiznice.si, ki je nastajal v okviru OOK in ZSK v letih 2018 in 2019. Portal je povezal vse splošne knjižnice in prinaša pomembne informacije o celotni dejavnosti splošnih knjižnic. Glavno uredništvo je prevzela Mariborska knjižnica, portal ureja uredniški odbor, sestavljen iz predstavnikov OOK in predstavnika ZSK (predsednica ZSK).

V letu 2023 je portal doživel nekaj sprememb in dopolnitev, opravljen je bil tudi prevod nekaterih strani portala v angleški jezik.

Portal Obrazi slovenskih pokrajin

Že v letu 2020, še bolj intenzivno pa v letih 2021 in 2022 je zaživel portal Obrazi slovenskih pokrajin, spletni biografski leksikon, v katerem so predstavljene osebnosti slovenskih pokrajin in Slovencev po svetu, ki bivajo na tem območju in s svojim delovanjem soustvarjajo njegovo podobo v sedanosti, ali so jo ustvarjale v preteklosti. Portal je povezal vse biografske leksikone, ki so jih ustvarjali OOK za svoja območja. Glavno uredništvo je prevzela Mestna knjižnica Kranj, portal ima uredniški odbor in nadzorni svet. Nadzorni svet sestavljajo direktorji štirih najbolj aktivnih knjižnic (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Osrednja knjižnica Celje) in predsednica Združenja splošnih knjižnic.

V letu 2023 je uredništvo portala posebno pozornost posvetilo že obstoječim vsebinam portala in izboljšanju teh vsebin, objavi novih biografskih zapisov, izobraževanju vnašalcev in promociji portala.

Sodelovanje z IZUMom

Splošne knjižnice s svojimi predstavniki sodelujejo v svetu COBISS, v Upravni odbor IZUMa pa ZSK v skladu s 46. členom Zknj-1 imenuje predstavnika splošnih knjižnic. V tekočem mandatu splošne knjižnice v UO IZUM predstavlja predsednica direktorica MKL dr. Teja Zorko, ki je bila na to mesto imenovana s strani UO ZSK.

Sodelovanje z IZUM-om poteka preko delovne skupine za Cobiss, ki deluje v okviru ZSK. Delovna skupina za IZUM pripravi predloge in pobude za različne izboljšave in druge rešitve v sistemu Cobiss, ki jih predlagajo knjižnice.

V letu 2023 je sodelovanje ZSK z IZUM-om potekalo zelo intenzivno predvsem na področju oblikovanja in vzpostavljanja nove **COBISS platforme za izposajo e-knjig**.

V okviru ZSK smo že pred nekaj leti predlagali IZUM-u vzpostavitev platforme za izposajo e-knjig, saj je Biblos do sedaj edina tovrstna platforma in ima zato monopol. V letu 2022 je tudi MIZŠ predlagal takšno rešitev, zato je IZUM v svoje razvojne načrte uvrstil tudi vzpostavitev COBISS platforme za izposajo e-knjig, ki jo je v letu 2023 oblikoval v sodelovanju z ZSK (strokovni in poslovni del). Platformo oziroma poslovni model smo v okviru delovne skupine ZSK in IZUM-a pričeli oblikovati v mesecu juniju 2023. V juniju smo poslovni model pričeli usklajevati tudi z založniki oziroma z največjo založbo, Mladinsko knjigo. Avgusta 2023 je bil pripravljen osnovni okvir modela, decembra pa je bilo že

pripravljeno testno okolje. Knjižnice so skupaj z založniki pričele s testiranjem platforme januarja 2024.

IZUM je z ZSK v letu 2023 sodeloval tudi pri oblikovanju postopkov **konverzije knjižničnega gradiva**, ki je bilo v knjižnicah nabavljeno pred COBISSOM in zato v sistemu nima navedene cene. IZUM je skupaj z delovno skupino ZSK, v kateri je bila predstavnic ožjega odbora računovodij splošnih knjižnic in vodja nabavne službe največje slovenske splošne knjižnice, MKL, pripravil izhodišča za konverzijo, ki so bila splošnim knjižnicam predstavljena na skupščini 30. 1. 2024. Za konverzijo se je po tej predstavitvi odločilo 48 knjižnic.

Sodelovanje z Ministrstvom za kulturo v dialoški skupini javnih zavodov na področju kulture in v fokusni skupini za pripravo NPK

Ministrstvo za kulturo je v letu 2023 oblikovalo tri dialoške skupine, s katerimi so skozi vse leto potekali pogovori in razprave, na podlagi katerih je bil v začetku leta 2024 oblikovana nova Resolucija nacionalnega programa za kulturo in akcijski načrt tega programa. V dialoški skupini predstavnikov javnih zavodov na področju kulture je leta 2023 knjižnice predstavljala predsednica ZSK Vesna Horžen. Člani dialoških skupin so sodelovali tudi v fokusnih skupinah, kjer so potekali pogovori o stanju na področju kulture.

Sodelovanje v Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost

Splošne knjižnice imajo v skladu 48. in 49. členom Zakona o knjižničarstvu predstavnika v NSKD. V mandatu od leta 2023 dalje knjižnice v ZSK predstavlja predsednica ZSK dr. Teja Zorko. Aktivnosti in naloge NSKD v 50. členu določa Zakon o knjižničarstvu. Vse informacije o delu NSKD (poročila o delu, programi dela in zapisniki sej) so objavljene na spletni strani MzK

http://www.mk.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_kulturno_dediscino/knjiznicna_dejavnost/nacionalni_svet_za_knjiznicno_dejavnost/.

O temah, ki jih obravnava NSKD in ki zadevajo splošne knjižnice, se sproti obvešča člane UO ZSK oziroma kadar je to potrebno, tudi vse splošne knjižnice (npr. vse v zvezi s spremembami zakonodaje in drugih podlag za delovanje knjižnic....).

Sodelovanje s Skupnostjo občin Slovenije (SOS), Odbor za kulturo

ZSK sodeluje s SOS v zadnjih petih letih pri projektu Branju prijazna občina. ZSK posreduje SOS različne informacije s področja delovanja knjižnic, ko in če je to v interesu knjižnic.

SPREMLJANJE, PROUČEVANJE, OBRAVNAVA KULTURNE POLITIKE, ZAKONODAJE, PODZAKONSKIH AKTOV IN STROKOVNIH VPRAŠANJ TER OBLIKOVANJE MNENJ, STALIŠČ IN PREDLOGOV O OMENJENIH TEMAH

OBLIKOVANJE IN PREVERJANJE UGOTOVITEV, STALIŠČ IN ZAHTEV, KI PRIHAJAJO NA ZDRUŽENJE IZ LOKALNE, REGIJSKE IN DRŽAVNE RAVNI TER NUĐENJE ČLANICAM STROKOVNO IN ORGANIZACIJSKO POMOČ

Spremljanje zakonodaje in strokovnih vprašanj, povezanih z delovanjem knjižnic ter oblikovanje mnenj, stališč in predlogov glede nove ali spremenjene zakonodaje je potekalo skozi vse leto 2023. Knjižnicam je preko različnih izobraževanj in individualnih svetovanj ter obveščanj nudena strokovna in organizacijska pomoč pri njihovem delovanju.

ZSK je skozi vse leto 2023 sodeloval tudi z občinami in združenji oziroma skupnostmi občin.

Kot vsako leto je bila knjižnicam nudena pomoč pri razumevanju določb v zvezi z umeščanjem zaposlenih v plačne razrede ob zaposlitvi ali premestitvi, postopkih ocenjevanja in napredovanja javnih uslužbencev ter pravilih izplačila delovne uspešnost za vse zaposlene.

Z namenom nudenja pomoči pri poslovanju splošnih knjižnic poteka tudi **sodelovanje z odvetniško pisarno Neudauer**, ki za knjižnice pripravlja različne razlage zakonodaje in podzakonskih aktov, ki zadevajo delovanje knjižnic, ter različne vzorce dokumentov in podlage, ki jo knjižnice potrebujejo pri svojem delu. V okviru sodelovanja z ZSK je odvetniška pisarna Neudauer v letu 2023 izvedla naslednja dela:

- Objave v Uradnem listu – posredovanje mesečnih poročil
- Oblikovanje vzorcev pogodb o zaposlitvi knjižničnih delavcev za nedoločen in določen čas ter za direktorja
- vzorec Pravilnika o videonadzoru ter vso potrebno dokumentacijo, povezano z videonadzorom
- Vzorce Pravilnika o varstvu osebnih podatkov
- Gradivo za spremembe akta o sistemizaciji zaradi spremenjenih plačnih razredov
- Razlaga sprememb različnih določb s področja delovnega prava

DELO DELOVNIH SKUPIN IN KOMISIJ

V letu 2023 so v okviru ZSK delovale naslednje delovne skupine in komisije:

1. Delovna skupina za inovacije v knjižničarstvu
2. Delovna skupina za COBISS
3. Delovna skupina za statistiko
4. Delovna skupine za pripravo akcijskega načrta izvajanja Strategije splošnih knjižnic 2022-2027
5. Delovne skupine za pripravo predlogov zakonskih in podzakonskih aktov na področju knjižničarstva in na področju delovnega prava (po potrebi)
6. Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah
7. Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic
8. Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina«
9. Komisija za podelitev statusov kompetenčnih centrov
10. Delovna skupina za pripravo podlag in strategij o izvajanju prireditev v splošnih knjižnicah
11. Aktiv direktorjev OOK
12. Tim OOK (direktorji in koordinatorji)

13. Koordinatorji OOK
14. Ožji odbor aktiva računovodij in aktiv računovodij (po potrebi)

V navedenih delovnih skupinah je v letu 2023 sodelovalo **28 članov**. Sodelovali so direktorji in strokovni knjižničarski delavci:

1. Luana Malec (Koper),
2. Anka Rogina (Maribor),
3. Andreja Videc (Celje),
4. Breda Podbrežnik Vukmir (Kamnik)
5. Nataša Koražija (Rogaška Slatina)
6. Urška Lobnikar Paunović (Krško)
7. Nina Svetelj (Kranj)
8. Maja Vunšek (Kranj)
9. Matjaž Stibilj (Krško)
10. Damjana Mustar (Kranj)
11. Veronika Rijavec Pobežin (MKL)
12. Matjaž Eržen (Škofja Loka)
13. Aleš Klemen (MKL)
14. Matej Strgaršek (Zagorje)
15. Ana Zdravje (MKL)
16. Teja Zorko (MKL)
17. Rok Dežman (MKL)
18. Marta Strahinič (Metlika)
19. Miro Tržan (MKL)
20. Sonja Žakelj (Vrhnika)
21. Barbara Kovar (Mb)
22. Martina Rozman Salobir (Mb)
23. Igor Podbrežnik (Medvode)
24. Luka Blažič (Novo mesto)
25. Marijan Špoljar (MKL)
26. Jana Movja (Nova Gorica)
27. Lidija Črnko (Velenje)
28. Polonca Kavčič (Nova Gorica)

V delovnih skupinah in komisijah ZSK je sodelovalo tudi **6** predstavnikov drugih institucij:

1. Marjan Gujtman (MzK)
2. Mag. Sergeja Planko
3. Barbara Horvat (SOS)
4. Breda Karun
5. Tatjana Likar (Mzk)
6. Milena Bon (NUK)

V posebnih skupinah (aktiv direktorjev OOK, koordinatorji OOK, poslovni sekretarji) je sodelovalo 32 članov.

V vseh delovnih skupinah je aktivno sodelovala (sklicevanje in vodenje sestankov, vsebinski prispevki, zapisniki..) tudi predsednica ZSK **Vesna Horžen**.

1. Delovna skupina za inovacije v knjižničarstvu
2. Delovna skupina za COBISS
3. Delovna skupina za statistiko
4. Delovna skupine za pripravo akcijskega načrta izvajanja Strategije splošnih knjižnic 2022-2027
5. Delovne skupine za pripravo predlogov zakonskih in podzakonskih aktov na področju knjižničarstva in na področju delovnega prava (po potrebi)
6. Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah
7. Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic
8. Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina«
9. Komisija za podelitev statusov kompetenčnih centrov
10. Delovna skupina za pripravo podlag in strategij o izvajanju prireditev v splošnih knjižnicah
11. Aktiv direktorjev OOK
12. Tim OOK (direktorji in koordinatorji)
13. Koordinatorji OOK
14. Ožji odbor aktiva računovodij in aktiv računovodij (po potrebi)

Delovna skupina za inovacije v knjižničarstvu

Člani delovne skupine: Luka Blažič (vodja), Luana Malec, Maja Vunšek, Miro Tržan, Polonca Kavčič, Urška Lobnikar Paunović, Vesna Horžen

Delovna skupina je na prvem sestanku februarja 2023 obravnavala različne pobude in predloge članov delovne skupine za racionalizirano in avtomatizirano poslovanje knjižnic. Na prvem sestanku je bilo tudi dogovorjeno, da se pripravi poslovni model za novo platformo za izposajo e-knjig. Predlog poslovnega modela je pripravil vodja delovne skupine Luka Blažič. Predlog je bil usklajen s člani delovne skupine.

Delovna skupina je v obdobju od junija, ko je bil pripravljen in predstavljen predlog poslovnega modela, do avgusta 2023 intenzivno sodelovala z IZUM-om in založniki pri oblikovanju poslovnega modela izposoje e-knjig v splošnih knjižnicah. Skupina je poslovni model usklajevala na osmih usklajevalnih srečanjih (fizično, ZOOM, dopisno) in ga dokončno oblikovala avgusta 2023, ko je na njegovi podlagi pričel IZUM postavljati novo platformo za izposajo e-knjig.

Delovna skupina za Cobiss

Delovno skupino za COBISS je imenoval UO ZSK iz vrst stokovnjakov iz posameznih knjižnic. Sestavljajo jo: vodja Anka Rogina (Maribor), Andreja Videc (Celje), Urška Lobnikar Paunović in Mojca Kerin Maglica (Krško), Jana Movja (Nova Gorica), Lidija Črnko (Velenje) in Vesna Horžen (ZSK).

Delovna skupina spremlja vprašanja s področja Cobissa ter zbira in oblikuje predloge, pripombe, rešitve, pobude, ki bodo služile razvoju Cobissa. Svoje delo je zastavila na podlagi sodelovanja z IZUMom in NUK.

V letu 2023 je delovno skupino za Cobiss prešla pod okrilje nacionalne koordinacije OOK in se na novo oblikovala. Skupina še vedno sodeluje tudi z ZSK.

Delovna skupina za statistiko

Delovna skupina, ki so jo sestavljali vodja Marijan Špoljar in člani Luana Malec, Matjaž Stibilj, Anka Rogina, Milena Dobršek, in Vesna Horžen se v letu 2023 ni sestala.

Delovanje skupine se je od sredine leta 2023 preneslo v okvir nacionalne koordinacije OOK (enako kot skupina za Cobiss), kjer se je na novo oblikovala. Skupina še vedno sodeluje tudi z ZSK.

Delovna skupina za oblikovanje akcijskega načrta izvajanja Strategije razvoja splošnih knjižnic 2022-2027

V delovni skupini so sodelovali:

Martina Rozman Salobir, Luana Malec, Aleš Klemen, Andreja Videc, Barbara Kovar, Polonca Kavčič, Vesna Horžen

V prvi polovici leta 2022 je bil dokument Strategija razvoja splošnih knjižnic dokončno oblikovan in posredovan strokovni javnosti v javno razpravo, ki je bila zaključena 3. maja 2022. Pripombe, prejete med javno razpravo, je delovna skupina pregledala in smiselno upoštevala, junija je bil dokument lektoriran in pripravljen za objavo na spletni strani knjiznice.si. S tem se je delovanje delovne skupine zaključilo.

Dokument je bil v letih 2022 in 2023 predstavljen v različnih strokovnih okoljih in na Nacionalnem svetu z knjižnično dejavnosti, ki je strateški dokument podprl.

V prvi polovici leta 2023 je delovna skupina, posebej imenovana za to nalogo, pričela pripravljati akcijski načrt izvajanja strateškega dokumenta, ki je bil oblikovan do konca oktobra 2023 in predstavljen direktorjem na skupščini ZSK v začetku leta 2024.

Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah

V letu 2023 je izbor najboljšega projekta v splošnih knjižnicah potekal enajstič. Združenje splošnih knjižnic je razpisalo 2 nagradi za najboljša projekta knjižnice ali skupine knjižnic, s katerima se je uvedla nova, inovativna storitev za uporabnike ali uvedlo nove pristope k strokovnemu delu knjižnice, izboljšalo delovne procese, uvedlo nove prakse vodenja, realiziralo povezovanje knjižnic in uvajanje novih partnerstev, organiziralo skupne projekte, strokovna srečanja.... Na razpis je v predpisanem roku prispelo 14 projektov iz 13 knjižnic.

Prejete prijave je pregledala in ocenila komisija, ki jo je imenoval UO ZSK in jo sestavljajo Marjan Gujtman, svetovalec za knjižnično dejavnost na Ministrstvu za kulturo, Martina Rozman Salobir, pomočnica direktorice Mariborske knjižnice, dr. Sergeja Planko, strokovnjakinja s področja menedžmenta in Breda Karun, bibliotekarska specialistka. Komisija se je enkrat sestala in uskladila ocene projektov, ki so jih člani komisije predhodno pripravili.

V mesecu decembru so vse sodelujoče knjižnice prejele pisne utemeljitve ocen prijavljenih projektov.

Nagrade so bile na prireditvi ob dnevu splošnih knjižnic, ki je bila 20. 11. v Centru Rog v Ljubljani, podeljene naslednjim knjižnicam in projektom:

- 1. Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem za storitev »Osebni knjižničar«.**

2. Knjižnici Franca Ksavra Meška Ormož za projekt KULTURNO VKLJUČEVANJE BREZ MEJA IN OMEJITEV

Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic

Člani delovne skupine za promocijo knjižnic so: Matjaž Stibilj (Krško), Vesna Trobec (MKL), Veronika Rijavec Pobežin (MKL), Urška Lobnikar Paunović (Krško), Nataša Koražija (Rogaška Slatina), Breda Podbrežnik Vukmir (Kamnik) in Vesna Horžen.

V letu 2023 je Teden splošnih knjižnic potekal pod sloganom Knjižnica, ključ do širokih obzorij od 20. do 24. novembra z zaključno prireditvijo v Kulturnem centru Rog v Ljubljani, kjer je bila istega leta odprta tudi nova knjižnica.

V tem tednu so vse splošne knjižnice izvajale aktivnosti v okviru naslednjih vsebin, ki jih oblikuje delovna skupina ZSK:

- **socialna vključenost, multikulturalnost, priseljenci...**
- **kako prispevamo k ciljem trajnostnega razvoja**
- **fokusirano predstavljanje digitalnih rešitev za uporabo knjižničnih storitev**
- **povezovanje knjižnic s civilnimi iniciativami v lokalnem okolju**
- **skok čez planke, knjižnica izven svojih zidov**

Pred tednom splošnih knjižnic so vse knjižnice po e- pošti prejele promocijska gradiva, ki so jih uporabile ob svojih dogodkih v tem tednu, po navadni pošti pa še razglednice na temo Tavčarjevega leta, ki ga je v letu 2023 razglasilo Ministrstvo za kulturo.

Teden in Dan splošnih knjižnic je medijsko odmeven dogodek, ki promovira knjižnice in njihovo poslanstvo ter vabi in spodbuja prebivalce k branju in uporabi knjižnic pri podpori izobraževanja in vseživljenjskega učenja ter v vseh pojavnostih njihovega delovanja.

Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina« ter komisija za ocenjevanje vlog za pridobitev certifikata »Branju prijazna občina«

Projekt Branju prijazna občina, ki ga skupaj izvajamo Združenje splošnih knjižnic, Ministrstvo za kulturo in Skupnost občin Slovenije, poteka od leta 2017. V teh letih je naziv Branju prijazna občina prejelo 63 slovenskih občin.

V letu 2023 se je na natečaj Branju prijazna občina prijavilo sedem občin, za obnovitev oziroma podaljšanje naziva pa šestnajst občin.

Vloge je pregledala in ocenila komisija v naslednji sestavi:

Marjan Gujtman, Ministrstvo za kulturo;

Barbara Horvat, Skupnost občin Slovenije;

Vesna Horžen, ZSK;

Damjana Mustar, Mestna knjižnica Kranj;

Breda Podbrežnik Vukmir, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik

in Veronika Rijavec Pobežin, Mestna knjižnica Ljubljana.

Štirinajstim občinam je komisija podaljšala naziv še za tri leta, šest občin pa je naziv pridobilo na novo.

Prireditve ob podelitvi nazivov je potekala v dvorani Ministrstva za kulturo, prisoten je bil državni sekretar mg. Marko Rusjan.

Dogodek je požel veliko medijske pozornosti, največ seveda v lokalnih medijih občin, ki so naziv pridobile. Poročilo o dogodku je bilo objavljeno tudi na portalu knjiznice.si.

V letu 2024 bomo vsi trije izvajalci s projektom nadaljevali, saj zaznavamo pomemben vpliv pridobljenega naziva na odnos občine do knjižnice (tudi na področju financiranja), predvsem pa pri izvajanju aktivnosti za spodbujanje branja v okviru različnih občinskih struktur (NVO, institucije, posamezniki...).

Projekt Branju prijazna občina se izkazuje kot koristen na različnih področjih:

- ZSK v okviru projekta sodeluje z Mzk in Skupnostjo občin Slovenije in tako navezuje neposredne stike s financerji in ustanovitelji knjižnic, kar se izkazuje kot koristno tudi v drugih situacijah, ko knjižnice potrebujejo podporo ali sodelovanje občin;
- pri razmisleku občine, kaj se na področju branja in knjige dogaja v njenem okviru: in kaj bi bilo na tem področju še potrebno storiti;
- pri intenzivnejšem in vsebinskem povezovanju knjižnice in občin;
- pri izboljšanju financiranja tistih knjižnic, ki jim občina namenja premalo sredstev za dejavnosti, saj jih komisija opozori na to oziroma v obdobju dveh let preveri financiranje.

Komisija za podelitev statusov kompetenčnih centrov

V letu 2021 je bila v okviru ZSK v skladu s Strokovnimi izhodišči za vzpostavitev kompetenčnih centrov vzpostavljena komisija za kompetenčne centre. Članice komisije so: mag. Tatjana Likar (Mzk), Urška Lobnikar Paunović (Krško), Ana Zdravje (MKL), Milena Bon (NUK), Vesna Horžen (ZSK).

Komisija je s svojim delom pričela junija 2021 in do konca leta 2022 obravnavala pet vlog osrednjih območnih knjižnic za dodelitev statusa kompetenčnega centra. Delo komisije obsega individualen pregled vlog s strani članic komisije in obravnavo vlog na sejah, oblikovanje pozivov za dopolnitev vlog, razgovore s knjižnicami kandidatkami in oblikovanje sklepa o podelitvi statusa kompetenčnega centra.

Komisija je v letu 2023 spremljala delovanje kompetenčnih centrov na podlagi njihovih poročil, na katera se je odzvala s pisnim mnenjem. V letu 2023 nobena knjižnica ni pripravila vloge za podelitev statusa kompetenčnega centra.

Delovna skupina za izvedbo in analizo ankete o izvajanju prireditve v splošnih knjižnicah

Delovno skupino za prireditve, ki je nastala zaradi zahtev ZAMP-a po plačevanju avtorskih pravic za izvajanje prireditve v knjižnicah, sestavljajo: Nina Svetelj (MKK), Igor Podbrežnik (Medvode), Rok Dežman (MKL), Marta Strahinić (Metlika), Vesna Horžen.

Delovna skupina je v letu 2022 oblikovala in izvedla anketo med knjižnicami, s katero so bile pridobljene informacije, kakšne in koliko prireditve izvajajo knjižnice in za katere ciljne skupine, v kakšni obliki se te prireditve izvajajo (v živo, po spletu, hibridno) in katere od njih so podvržene plačevanju avtorskih pravic.

Anketa je bila izvedena v začetku leta 2022, rezultati so bili v obliki analize poslani vsem knjižnicam.

Delovna skupina je v letu 2023 delovala v razširjeni obliki, pridružile so se še tri članice, Breda Podbrežnik Vukmir, Tina Podgornik in Petra Kovič. Skupina je pričela oblikovati smernice, ki naj bi bile kratek in zgoščen pripomoček knjižnicam pri osmišljanju prireditvene dejavnosti. Skupina bo s pripravo smernic nadaljevala v letu 2024.

Sodelovanje ZSK z Ministrstvom za kulturo

S strani ZSK je bil sredi leta 2023 za Mzk pripravljen dopis s podatki o financiranju knjižnične dejavnosti v obdobju od leta 2010 do 2022, ki dokazujejo, da se finančni delež, ki ga mora Mzk knjižnicam zagotavljati v skladu z Zknj-1, konstantno znižuje. Dopis z utemeljitvami in razlagami je bil ministrstvu posredovan julija 2023.

Skozi celo leto 2023 je z Mzk potekala tudi komunikacija o vzpostavljanju nove platforme za izposajo e-knjig, ki je nastajala v IZUM-u na pobudo ZSK in v sodelovanju z založniki ter v zvezi z vzpostavitvijo nacionalne koordinacije območnosti v skladu z novim Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti.

S svetovalcema za knjižnično dejavnosti pa predsednik ZSK komunicira na dnevni ravni o vseh vprašanih in temah, ki zadevajo splošne knjižnice.

Aktiv direktorjev OOK, Tim OOK (direktorji in koordinatorji), Koordinatorji OOK

Na pobudo direktorjev OOK že od leta 2016 v okviru ZSK potekajo delovna srečanja, na katerih se oblikujejo predlogi in stališča o spremembah na področju koordinacije OOK in v zvezi s redefinicijo vloge in poslanstva OOK. Leto 2021 in 2022 so delovanje OOK zaznamovale spremembe, ki so se že leta 2020 zgodile v okviru reorganizacije NUK, ki je prinesla ukinitve Centra za razvoj knjižnic in prerazporeditev zaposlenih v Centru na druge naloge. Ta sprememba je povzročila spremembe pri delovanju OOK v smislu koordinacije povezovanja in sodelovanja ter usklajevanja pri izvajanju in načrtovanju programov.

V letu 2023 so se v zvezi z nacionalno koordinacijo OOK zgodile pomembne spremembe.

V letu 2023 koordinacija OOK na NUK že četrto leto ni bila operativna, zato je povezovanje vseh za delovanje OOK pomembnih subjektov (direktorji, koordinatorji) začasno in v osnovnih okvirih prevzelo ZSK. V letu 2022 in 2023 so bile v okviru ZSK izvedene tudi mnoge aktivnosti, da bi na podlagi dogovora z Mzk in njihove finančne podpore v okviru programov OOK ponovno vzpostavili nacionalno koordinacijo OOK.

V letu 2023 so intenzivna prizadevanja za vzpostavitev nacionalne koordinacije OOK, ki bi povezala vse deležnike, po izvedbi intenzivne fokusno naravnane delavnice za tim OOK, prinesla rezultat. Nacionalno koordinacijo območnosti je namreč v okviru vsebin, ki so bile obravnavane na delavnici in so prinesle različne odgovore in usmeritve, ob podpori in soglasju vseh OOK ter ZSK s 1. 7. 2023 na podlagi pogodbe, ki je bila oblikovana v okviru ZSK in sklenjena med vsemi deležniki, prevzela strokovna delavka Goriške knjižnice, bibliotekarska specialistka Polonca Kavčič. Delavka je še vedno zaposlena v Goriški knjižnici, vendar sredstva za njeno plačo iz sredstev Mzk za izvajanje območnosti prispeva vseh 10 OOK v enakih deležih.

ZSK še vedno intenzivno sodeluje pri vzpostavljanju nacionalne koordinacije s stalnim in poglobljenim sodelovanjem z nacionalno koordinatorico ter sklicuje sestanke aktiva direktorjev OOK in soorganizira sestanke tima OOK.

V okviru ZSK je bilo v letu 2023 poleg navedene dvodnevne delavnice (9. in 10. marec) organiziranih sedem srečanj aktiva direktorjev, tima OOK in koordinatorji:

- sestanek aktiva direktorjev 13. 4. in 11. 12.
- sestanek tima OOK 6. 11.
- sestanki koordinatorjev 17. 4.
- sestanki posameznih OOK pred oddajo vlog na poziv Mzk: 4., 5. in 6. 10.

Ožji odbor aktiva računovodij in aktiv računovodij

V zadnjih dveh letih se je ožji odbor iz sedmih članic zmanjšal na tri članice: Boža Smogavec – Mb, Mirjana Pribak – Jesenice, Nataša Belingar (zelo pomembni delavci iz plačne skupine J, kamor spadajo tudi računovodje, so v javnem sektorju zelo nizko ovrednoteni, zato javni sektor zapuščajo).

Konec leta 2022 je nastala potreba po uskladitvi računovodskih ravnanj z gradivom, ki je bilo pridobljeno pred uporabo modula Cobiss- nabava in nima cene. Izkazalo se je, da ima večina knjižnic enak problem, zato smo v letu 2023 s strani ZSK o tem obvestili IZUM in prosili za sodelovanje. Na pobudo ZSK je bil sklican sestanek - IZUM, predstavniki računovodij in vodij nabave in obdelave v knjižnicah.

Na sestanku in v okviru poznejših usklajevanj so bili oblikovani parametri za konverzijo neovrednotenega gradiva, ki je bila predstavljena direktorjem na skupščini januarja 2024. Za konverzijo, ki jo bo na prošnjo ZSK in s podporo oddelka Uporabniški servis IZUM izvedel za knjižnice brezplačno, se je odločilo 48 knjižnic.

PREDSTAVLJANJE ZDRUŽENJA V MEDIJIH

- snemanja izjav za RTV in druge televizijske hiše;
- sodelovanje z radijskimi postajami;
- Sodelovanje s časopisnimi hišami;
- sodelovanje z revijo Bukla, za katero za vsako številko v okviru ZSK pripravimo prispevek ;
- sodelovanje s strokovnimi glasili.

PREDLOGI ZSK ZA ČOPOVE NAGRADE

V letu 2023 je bila v imenu ZSK komisiji za Čopova priznanja posredovan predlog za kandidatko za Čopovo diplomo, in sicer za Urško Lobnikar Paunović, direktorico

Valvasorjeve knjižnice Krško zaradi izjemnega in v svetu zelo odmevnega projekta, izgradnje nove knjižnice, ki je kandidirala za nagrado "Public Library of the Year Award 2023" in se uvrstila med štiri najboljše na svetu.

V LETU 2023 SO SPLOŠNE KNJIŽNICE V ORGANIH MZK IN DRUGIH INSTITUCIJ ZASTOPALI:

UO IZUM dr. Teja Zorko (na predlog splošnih knjižnic imenuje vlada RS)
NSKD dr. Teja Zorko (na predlog splošnih knjižnic imenuje vlada RS)
Dialoška skupina zavodov na področju kulture za sodelovanje z Mzk: Vesna Horžen

DRUGE NALOGE, KI JIH JE V LETU 2023 OPRAVLJALA PREDSEDNICA ZSK

- Mesečni sestanki UO in NO in priprava gradiv ter zapisnikov. V letu 2023 je bilo devet rednih sej UO in NO
- Skupščine ZSK: v letu 2023 so bile izvedene tri skupščine: dve volilni skupščini in ena redna skupščina (priprava gradiv zanje)
 - redna letna skupščina 6. april
 - volilna skupščina za organe ZSK 14. junij
 - volilna skupščina za predsednika ZSK 12. 12.
- Priprava letnih planov in poročil
- Priprava prijav na razpise Mzk
- ZSK je vhodna in izhodna točka za vse informacije in povezovanja z drugimi institucijami: IZUM, NUK, Mzk, FF, JAK, Bralno društvo, Bralna značka, ...
- Sodelovanje z vsemi delovnimi skupinami in komisijami ZSK in oblikovanje gradiv za njihovo delovanje. Zapisnike sestankov delovnih skupin praviloma pripravlja predsednica ZSK.
- Vodenje sestankov različnih delovnih skupin
- Sodelovanje z NUK in MzK, IZUM, FF, ZBDS ter udeležba na sestankih in drugih dogodkih v povezavi z drugimi ustanovami.
- Priprava obvestil z ocenami vlog za 22 občin, kandidatk za certifikat Branju prijazna občina
- Priprava obvestil z ocenami projektov za 14 knjižnic, kandidatk za nagrado ZSK za najboljši projekt
- Oblikovanje scenarijev za dogodek ob Dnevu splošnih knjižnic in prireditve ob podelitvi nazivov Branju prijazna občina
- Pregled in priprava gradiv za zastopanje ZSK v organih MzK in drugih institucij
- Priprava odgovorov na različna vprašanja direktorjev, ki prihajajo iz knjižnic. Vprašanja so zadevala naslednje teme: napredovanja zaposlenih, delovna zakonodaja, sistemizacija, plače v javnem sektorju, razlaga KPKD in ZDR, pomoč pri postopkih imenovanja direktorjev...
- Udeležba na izobraževanjih
- Udeležba na strokovnih dogodkih drugih strok (kongres založnikov Bled 14. 9.)
- Sodelovanje z Mzk pri usklajevanju različnih predpisov, mnenj, stališč, odgovorov...
- Sodelovanje z računovodstvom
- Sodelovanje z odvetniško pisarno Neudauer
- Ostale naloge v skladu s trenutnimi potrebami ZSK

OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Pri izvedbi programa Združenja so sodelovali vsi člani UO in NO, pri posameznih projektih v različnih komisijah in delovnih skupinah pa tudi drugi direktorji knjižnic ter drugi strokovni delavci iz posameznih splošnih knjižnic.

Letni cilji iz programa za leto 2023 so bili izvedeni.

OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Poslovanje nadzira nadzorni odbor. Člani NO so se udeleževali vseh sej UO in sproti pregledovali poslovanje.

Poročilo NO je priloga tega poročila.

POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJH

V letu 2023 Združenje ni imelo investicijskih vlaganj.

IZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI DO MINISTRSTVA ZA KULTURO

Za delovanje v letu 2023 in 2024 je ZSK s svojim programom kandidiralo na poziv Mzk in za obe leti prejelo sredstva za različne projekte. Sredstva so bila porabljena za namen, skladen s pogodbo z Mzk, poročilo o izvedbi programa in porabi sredstva z vso obračunsko dokumentacijo je bil posredovan Mzk v začetku leta 2024.

Poročilo pripravila
Vesna Horžen
predsednica ZSK

Finančno poročilo ZSK za leto 2023

Prihodki ZSK	Realizacija 2022	Plan 2023	Realizacija 2023	Real.2023/plan 2023	Realizacija 2023/real.2022
Članarine	64.800,00 €	64.800,00 €	64.800,00 €	100%	100%
Ministrstvo za kulturo	22.500,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	100%	133%
Financiranje s strani OOK (sredstva Mzk)	28.800,00 €	50.000,00 €		0%	0%
Izobraževanje direktorjev-kotizacija	15.020,00 €	5.000,00 €	16.931,55 €	339%	113%
Šola za direktorje-kotizacija					#DEL/0!
Promocija					
Obresti pozotovnega stanja	- €		- €		
Oprostitev prisp.PIZ	889,75 €		1.264,51 €		142%
SKUPAJ	132.009,75 €	149.800,00 €	112.996,06 €	75%	86%
Prenos iz prejšnjih let		15.000,00 €		0%	
SKUPAJ	132.009,75 €	164.800,00 €	112.996,06 €	69%	86%
Odhodki ZSK	Realizacija 2022	Plan 2023	Realizacija 2023	Real.2023/plan 2023	Realizacija 2023/real.2022
Stroški dela	53.585,24	60.000,00 €	60.240,08 €	100%	122%
Odpravnina ob upokojitvi		15.000,00 €		0%	
Stroški dela (nacion. koordinator območnosti-9.mes.)		40.000,00 €		0%	
Splošni stroški delovanja Združenja	15.368,62 €	24.500,00 €	18.709,72 €	76%	133%
Stroški za projekte	37.882,13 €	22.500,00 €	37.366,49 €	166%	127%
SKUPAJ	106.835,99 €	162.000,00 €	116.316,29 €	72%	125%
V letu 2023 je presežek odhodkov nad prihodki = - 3.320,23 EUR.					
Društveni sklad na dan 31.12.2023 =40.796,47 EUR.					
Stanje na poslovnem računu na dan 31.12.2023 = 47.553,49 EUR.					
Kratkoročne terjatve do kupcev na dan 31.12.2023= 525,00 EUR.					
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na dan 31.12.2023= 2.133,24 EUR.					

Pojasnila:

- prihodki iz naslova članarin so bili v skladu z načrtovanimi,
- prihodki s strani Mzk so bili v skladu z načrtovanimi,
- Prihodki s strani OOK za financiranje plače za nacionalnega koordinatorja OOK niso bili realizirani , saj zaposlitev nacionalnega koordinatorja OOK v okviru ZSK ni bila izvedena (zaposlitev v okviru ene od OOK).
- Prihodki od kotizacij so bili načrtovani samo za izvedbo nujnih izobraževanj, potrebnih zaradi morebitnih sprememb predpisov, vendar je bilo izvedenih več izobraževanj, kot je bilo načrtovano in zato je bilo tudi več prihodkov iz naslova kotizacij.
- Sredstva iz društvenega sklada se od leta 2009 vsako leto prenesejo in pomenijo likvidnostna sredstva za poslovanje na začetku leta ter vir za finančne obveznosti, ki nastanejo med letom, ko ni še priliva s strani sofinancerjev.

ODHODKI

Splošni stroški delovanja ZSK					
	Realizacija 2022	Plan 2023	Realizacija 2023	Real.2023/ plan 2023	Real.2023/ real.2022
Pisarniški material,najem tiskalnika in nakup strok.literature	831,65 €	2.000,00 €	830,80 €	42%	100%
Telefon, stroški spletne povezave in poštna storitve	1.498,27 €	2.000,00 €	1.430,98 €	72%	96%
Računovodske storitve	3.883,82 €	4.000,00 €	4.904,51 €	123%	126%
Urejanje in prevajanje spletne strani Združenja, najemina za strežnik		- €	- €		
Računalniške storitve	31,48 €	500,00 €	84,38 €	17%	268%
Potni stroški (kilometrina predsednice)	1.448,34 €	2.000,00 €	1.665,74 €	83%	115%
Honorarji odvetniških storitev	4.325,00 €	7.000,00 €	6.511,10 €	93%	151%
Študentski servis, avtorske in podjemne pogodbe	- €	1.000,00 €	- €	0%	
Kotizacije in izobraževanje predsedstva+koordin.	280,13 €	1.500,00 €	429,63 €	29%	153%
Oblikovanje in tisk pisarniškega materiala	220,82 €	500,00 €	- €	0%	0%
Amortizacija	- €	- €	- €		
Bančne storitve in drugi izdatki	329,11 €	500,00 €	305,17 €	61%	93%
Nakup opreme(rač, telefon)		1.000,00 €		0%	
Najemina poslovnih prostorov ZSK	2.520,00 €	2.500,00 €	2.547,41 €	102%	101%
Skupaj	15.368,62 €	24.500,00 €	18.709,72 €	76%	122%

Stroški za projekte ZSK			
	Plan 2023	Realizacija 2023	Realiz. 2023/Plan 2023
Izobraževanje za direktorje+prehrana(kotizacije)	5.000,00 €	6.859,42 €	137%
Projekt v okviru koordinacije OOK(SREDSTVA Mzk)	5.000,00 €	7.572,17 €	151%
Udeležba direktorjev na strokovnih dogodkih v tujini	2.000,00 €	580,00 €	29%
Materialni stroški za delo delovnih skupin in komisij	3.000,00 €	893,22 €	30%
Nagrada za najboljši projekt	3.000,00 €	2.877,46 €	96%
Branju prijazna občina(sredstva Mzk)	2.000,00 €	2.076,18 €	104%
Prevod in nadgradnja spletne strani knjižnice.si			
Šola za knjižnični menedžment		12.710,06 €	
Promocija splošnih knjižnic/teden splošnih knjižnic (sredstva Mzk)	2.500,00 €	3.797,98 €	152%
Oblikovanje dokumenta Strategija razvoja splošnih knjižnic(sredstva Mzk)	- €		
SKUPAJ	22.500,00 €	37.366,49 €	166%

Poročilo pripravili Sonja Strnad, računovodkinja in Vesna Horžen, predsednic

POROČILO NADZORNEGA ODBORA ZDRUŽENJA SPLOŠNIH KNJIŽNIC K POROČILU O DELU ZA LETO 2023

Nadzorni odbor Združenja splošnih knjižnic Slovenije, katerega članici sta bili do 17. 9. 2023 Marinka Kenk Tomazin in Irena Oder ter predsednica Patricija Breznikar, od 18. 9. pa Marinka Kenk (predsednica), Maja Vunšek in Uroš Mlinar, se je seznanil s Poročilom o delu in finančnim poročilom Združenja splošnih knjižnic za leto 2023.

NO ugotavlja, da so bili s programom načrtovani cilji realizirani in naloge uspešno opravljene. NO je seznanjen s potekom dela združenja in je na sestankih Upravnega odbora vedno prisoten. Tako je zagotovljeno redno spremljanje izvajanja vsebin in finančnega poslovanja.

NO ugotavlja, da sta Poročilo o delu in finančno poročilo za leto 2023 pripravljena v skladu z zahtevami zakonodaje. NO je preveril pravilnost finančnega poslovanja in ni zasledil nepravilnosti ali pomanjkljivosti. Na podlagi pregleda NO ugotavlja, da se je poslovanje združenja izvajalo skladno z zakonodajo.

Predsednica združenja je ravnala gospodarno in vsa sredstva so porabljena transparentno. Na podlagi pregleda NO ne predlaga dodatnih priporočil in predlogov.

O delu organov združenja in o vseh pomembnih vsebinah, ki zadevajo članice združenja, so direktorji knjižnic obveščeni po elektronski pošti. Predsednica združenja zelo pogosto odgovarja na številna posamezna vprašanja direktorjev vsebinsko različnih problematik in je tako na voljo vsem članicam združenja. Prav tako se odziva na pobude, pripombe in pomisleke, ki jih podajajo članice združenja.

NO ugotavlja, da so cilji združenja, ki jih določa Statut ZSK, to je oblikovanje nacionalnih, globalnih, kulturno političnih opredelitev na področju splošnih knjižnic ter zastopanje skupnih interesov splošnih knjižnic do države in lokalnih skupnosti v letu 2023 uspešno doseženi.

Marinka Kenk Tomazin, predsednica NO